

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YANG BERTHORMAT TUAN WONG TIEN FATT @
WONG NYUK FOH [SANDAKAN]**

TARIKH : 3 NOVEMBER 2016

SOALAN :

YB Tuan Wong Tien Fatt @ Wong Nyuk Foh [Sandakan] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah status kajian melaksanakan penurunan kuasa (devolution) dari Kerajaan Persekutuan ke Kerajaan negeri Sabah dan Sarawak yang telah dipersetujui oleh Perdana Menteri atas permintaan pemimpin Kerajaan negeri Sabah dan Sarawak. Adakah Kerajaan bercadang untuk pinda Perlembagaan Persekutuan untuk pindahkan kuasa yang tertakluk di Jadual Sembilan Perlembagaan Persekutuan.

**JAWAPAN: YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI.**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri semasa merasmikan pelancaran Bulan Kebangsaan dan Kempen Jalur Gemilang 2015 di Kuching pada bulan Ogos 2015 yang lalu telah mengumumkan untuk lebih banyak kuasa pentadbiran membabitkan jabatan dan agensi persekutuan bakal diserahkan kepada kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak dalam usaha merangsangkan pembangunan di kedua-dua negeri ini.

Seterusnya, perincian utama pemberian autonomi atau penurunan kuasa (*empowerment*) kepada kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak tersebut telah diumumkan oleh Perdana Menteri pada 16 September 2015 yang melibatkan penurunan kuasa secara pentadbiran dan berperingkat kepada kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak.

Pelaksanaan penurunan kuasa secara pentadbiran dan berperingkat tersebut adalah berdasarkan ketetapan-ketetapan yang diperuntukkan dalam Perlembagaan Persekutuan dan undang-undang Negara dan akan tertumpu kepada fungsi-fungsi operasi dan pentadbiran tanpa melibatkan pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan atau mana-mana undang-undang Negara yang berkaitan, termasuklah perkara-perkara yang telah disenaraikan dalam Senarai Persekutuan, Negeri dan Bersama.

Dalam hal ini, pemberian penurunan kuasa secara pentadbiran sedang diteliti dengan terperinci oleh Jawatankuasa Bersama Mengkaji *Empowerment* Secara Pentadbiran Kepada Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak. Jawatankuasa Bersama ini ditubuhkan oleh Kerajaan bagi mengkaji perkara yang boleh dan akan diberi penurunan kuasa secara pentadbiran kepada kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak.

Selain pelaksanaan penurunan kuasa kepada kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak tersebut, pada 11 Mei 2016 Jemaah Menteri telah bersetuju supaya pelaksanaan *devolution of authority* kepada kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak dilaksanakan berpandukan kepada hak-hak serta kuasa autonomi yang diperuntukkan di bawah Perlembagaan Persekutuan kepada Negeri itu dan bersetuju bahawa Yang Berhormat Dato' Sri Anifah bin Aman, Menteri Luar Negeri dan Yang Berhormat Datuk Hajah Nancy binti Haji Shukri, Menteri di Jabatan Perdana Menteri bersama-sama dengan Jabatan Peguam Negara, meneliti semua hak serta kuasa autonomi yang diperuntukkan di bawah Perlembagaan Persekutuan kepada Sabah dan Sarawak termasuk dari segi peraturan-peraturan sedia ada dalam pelaksanaan *devolution of authority* kepada Sabah dan Sarawak

Susulan daripada keputusan Jemaah Menteri itu, suatu mesyuarat yang dipengerusikan secara bersama oleh Yang Berhormat Dato' Sri Anifah bin Aman, Menteri Luar Negeri dan YB Datuk Hajah Nancy binti Haji Shukri, Menteri di Jabatan Perdana Menteri telah diadakan pada 13 Jun 2016. Mesyuarat telah membincangkan mengenai pelaksanaan *devolution of authority* kepada kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak dan telah

membentuk Jawatankuasa Pemandu dan Jawatankuasa Teknikal untuk tujuan ini. Jawatankuasa Pemandu dan Jawatankuasa Teknikal yang ditubuhkan tersebut dianggotai oleh wakil kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak dan wakil Kerajaan Persekutuan.

Proses pelaksanaan *devolution of authority* ini merupakan suatu proses yang berterusan (*ongoing*) dan rundingan dengan pihak-pihak yang berkenaan masih dijalankan. Memandangkan rundingan sedang giat dijalankan dan belum dimuktamadkan, butiran terperinci mengenai Mesyuarat yang telah diadakan belum boleh didedahkan kepada umum.

Kedua-dua proses penurunan kuasa dan *devolution of authority* yang sedang dilaksanakan ini membuktikan keseriusan dan komitmen Kerajaan Persekutuan dalam mencari langkah penyelesaian yang terbaik bagi isu yang telah dibangkitkan oleh kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak. Ini menunjukkan bahawa ruang untuk menyuarakan apa-apa isu yang berbangkit sentiasa terbuka bagi rakyat Negeri Sabah dan Sarawak dan Kerajaan Persekutuan bersedia untuk mengadakan rundingan dan perbincangan demi kepentingan rakyat Negeri Sabah dan Sarawak secara amnya.

Sekian, terima kasih.